

IRENA MILOŠ

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
Ulica Republike Austrije 16, HR-10000 Zagreb
idrpic@ihjj.hr

FONOLOŠKI OPIS GOVORA BRSEČA

U članku se na temelju građe iz upitnika *Hrvatskoga jezičnog atlasa* donosi fonološki opis govora Brseča.

0. Uvod

Govor Brseča na terenu je istražio te je ispunio upitnik Hrvatskoga jezičnog atlasa Milan Moguš osamdesetih godina 20. stoljeća. Informanti su mu bili tamošnji mještani Božo Peršić, rođen 1920. godine, i Danica Škalamera, rođena 1954. Brseč je mjesto u Primorsko-goranskoj županiji, u općini Mošćeničkoj Drazi, na potezu većih gradova Opatije, odnosno Lovrana i Mošćeničke Drage, s jedne strane, i Plomina, odnosno Labina, s druge, istarske strane. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u Brseču živi 126 stanovnika.

1. Vokali

1.1. Inventar

Pet jedinica u dugim i pet u kratkim slogovima:

<i>ī</i>				<i>ū</i>
	<i>ē</i>		<i>ō</i>	
		<i>ā</i>		

<i>i</i>				<i>u</i>
	<i>e</i>		<i>o</i>	
		<i>a</i>		

1.1.1. Slogotvorni su *i* i *ī*.

1.2. Realizacija

1.2.1. Pod dugim naglaskom ili zanaglasnom dužinom vokali *o*, *e* i *a* zatva-

raju se [têlo], [xíêr] A jd., [mòrēn] 1. jd. prez., [kôš] ‘kost’, [stât] inf., [râs] inf. ‘rast’, [mq̄l] neodr. pridj. m. jd. Zatvaranje se tih vokala ne provodi sustavno: [mlêko], [sêno], [ôs] ‘osovina’, ‘os’, [jôče] 3. jd. prez. ‘jauče’, [kòkôš] G mn., [xrâst], [jâje]. Kratko i naglašeno *e* može se ostvariti kao srednje *e*, npr. [zrêla] neodr. pridj. ž. jd., [vêselo] neodr. pridj. sr. jd., i kao otvoreno [e]: [ponedêjak], [vêsel]. Dugo i naglašeno *e* može se ostvariti i kao otvoreno [e]: sêla pridj. rad. ž. jd. Usto, kratko i naglašeno *a* sporadično se zatvara u smjeru *e* te se ostvaruje kao [ä]: [nâmi] L, I od ‘mi’, [vâmi] L, I od ‘vi’.

1.3. Distribucija

1.3.1. Svaki se vokal može naći na početku, u sredini i na kraju riječi, ispred i iza bilo kojega nevokala.

1.3.2. Slogotvorni se sonanti *r* i *r̄* pojavljuju između dvaju nevokala, npr. p̄r̄s ‘prst’, t̄r̄t ‘tvrđ’, v̄r̄ba, jet̄r̄va.

1.3.3. Vokali *i* i *o* imaju protezu *j* u jiskât ‘tražiti’, j̄štu 3. mn. prez., j̄pet pri-log ‘opet’.

1.3.4. Dugi vokali stoje pod naglaskom, npr. vrâta, gorî 3. jd. prez., kûť G mn. i u zanaglasnome slogu, koji se može ostvariti i iza dugih naglasaka i iza kratkoga naglasaka: p̄līt, svêkâr, gòlūb, brêgēx L mn. m., zūjēn 1. jd. prez., nâjčīšti superlativ od ‘čist’, līsti G mn.

1.3.5. Zijev je uklonjen:

- stezanjem *au* u *o*: jôče 3. jd. prez.
- umetanjem *v* između dvaju vokala: p̄vūk, p̄vūn
- prijelazom vokala u nevokal: *u* > *v* > *f*: m̄iāfče 3. jd. prez.

1.3.6. Ispao je *a* u Mèrika ‘Amerika’.

1.3.7. Prijedlozi *s(a)* i *iz* te prefiksi *sə* - i *iz(a)*- fonemski su se ujednačili i dali *z*-. Ovisno o zvučnosti idućega glasa prefiks ima likove *s*- ili *z*-, npr. stučēn ‘istučen’, zjīs ‘izjesti’, zūt ‘izuti’, zlūbe 3. mn. prez. ‘izljube’.

1.4. Primjeri

Dugi silabemi (naglašeni i nenaglašeni)

ī	lažlīvac, dīm, mīti, pīlīt
ē	živēt, sēla pridj. rad. ž. jd., pòčēl pridj. rad. m. jd.
ā	ostāvāmo 1. mn. prez., komârac, tovâr tovâr, báčāv G mn.
ō	vól, rōda, kòkôš G mn.

<i>ū</i>	<i>mixûr, kûje</i> 3. jd. prez., <i>mûrva, nèpût</i> ‘nećak’
<i>ĩ</i>	<i>kĩf</i>

Kratki silabemi (naglašeni i nenaglašeni)

<i>i</i>	<i>ženidba, xitat</i> inf. ‘sipati’, ‘bacati’, <i>kòkica</i> ‘jezgra ploda’
<i>e</i>	<i>dètelina, večèra, mèra</i>
<i>a</i>	<i>dobivàt, kosàc, ìskra</i>
<i>o</i>	<i>tòpola, pòd</i> ‘tavan’
<i>u</i>	<i>kùtica, kùxa (se)</i> 3. jd. prez., <i>lukìt</i> ‘gljiva’
<i>ř</i>	<i>přsa, čřvi</i> N mn. m., <i>křšťani</i> N mn. m.

1.5. Podrijetlo

Vokali *ī ē ā ō ū i e a o u* potječu od odgovarajućih vokala u ishodišnome sustavu. Govor je ekavski, s iznimkom nekih ikavizama u leksičkim korijenskim morfemima: *mixûr, šmr̩ka, jīs* ‘jesti’ i *tirān* 1. jd. prez.

Posebnosti:

<i>ī</i>	<	<i>ě jīs</i> ‘jesti’
	<	<i>i</i> duljenjem u zatvorenoj ultimi u <i>zajīk</i>
<i>i</i>	<	<i>ě</i> – u <i>mixûr, šmr̩ka, tirān</i> 1. jd. prez.
<i>ē</i>	<	<i>ē̄</i> – <i>pêtka</i> G jd., <i>grêda</i>
	<	<i>ě̄</i> – <i>cvêt</i> N jd., <i>plêsan</i> ‘plijesan’
<i>e</i>	<	<i>ē̄</i> – <i>petâk</i>
	<	<i>ě</i> – <i>nevèsta, zdèla, sème, ovdè, gorè, dolè, zdravèji</i>
	<	u <i>famèja</i> ‘familija’, ‘obitelj’ prema tal. <i>famiglia</i>
	<	<i>a</i> – <i>lèstovica</i> ‘lastavica’, pril. <i>jùtre</i> ‘sutra’
	<	<i>ā</i> – <i>orebâc</i> ‘vrabac’
<i>ā</i>	<	<i>ā̄</i> – <i>dân, lâž</i>
	<	<i>ə</i> – duljenjem u zatvorenoj ultimi: <i>Vazân</i>

<i>a</i>	<	<i>a</i> – <i>vàs</i> ‘sav’, <i>maglà</i> , <i>čà</i> , <i>màlìn</i> , <i>vàvĕk</i> , <i>kadè</i> , <i>Vazân</i>
	<	<i>e</i> – u <i>zajĭk</i> ‘jezik’
	<	<i>ě</i> – u <i>nàzłò</i> ‘gnijezdo’
	<	u <i>matika</i> , <i>kapûs</i>
<i>o</i>	<	u <i>pòpĕl</i> ‘pepeo’
	<	u <i>oriži</i> ‘riži’
	<	u <i>orebica</i> ‘jarebica’, <i>orebâc</i> ‘vrabac’
<i>ū</i>	<	<i>ĭ</i> – <i>vûk</i> , <i>sûnce</i> , <i>žûč</i>
	<	<i>ō</i> – <i>zûb</i> , <i>pût</i> , <i>mûžen</i> I jd. m., <i>gòlûb</i>
	<	<i>ĭ</i> – <i>pûn</i> neodr. pridj. N jd. m.
<i>u</i>	<	<i>ĭ</i> – <i>sùza</i> , <i>jâbuka</i>
	<	<i>o</i> – <i>subòta</i>

2. Nevokali

2.1. Inventar

Sonanti			
<i>v</i>			<i>m</i>
	<i>l</i>	<i>r</i>	<i>n</i>
<i>j</i>	<i>ĭ</i>		<i>ń</i>

Šumnici			
<i>p</i>	<i>b</i>	<i>f</i>	
<i>t</i>	<i>d</i>		
<i>c</i>		<i>s</i>	<i>z</i>
<i>ť</i>			
<i>č</i>		<i>š</i>	<i>ž</i>
<i>k</i>	<i>g</i>	<i>x</i>	

2.1.1. Fonemi *ť* i *č* nemaju zvučnih parnjaka.

2.2. Distribucija

2.2.1. Svi se nevokali mogu nalaziti u početnom, središnjem i dočetnom položaju.

2.2.2. Fonem *l* čuva se u sustavu, ali ne dosljedno. Zabilježen je u mnogobrojnim primjerima: *prijatelj*, *ključ* N mn. m., *póle*, *kâplé* 3. jd. prez., *děbía* komp. N jd. ž., *kašlát* inf. ‘kašljati’, *kâšlé* 3. jd. prez., *duřini* N, A mn. ž., *plašlivac* N, V jd. m., *lažlivac*. U mnogim primjerima *l* > *j*, *neděja*, *úje*, *škôj*, *dřvji*, *žmûj*, *metûj*, *pjuva* 3. jd. prez., *postěja* ‘postelja’, *đuja* komp.

2.2.3. Prema potvrdama, u završnome položaju zamjena bezvučnicima nije dosljedna. Uz *zôb*, *grâd*, *špâg*, *lâž*, *rôd*, *kríž*, *žlěb*, *zâpověd*, *grôb*, *slâb* u sustavu ima i: *kríš*, *zâpovet*, *grôp*, *škôrûp*, *slâp*, *běš* imperativ 2. jd., *obrâs*. Dosljednost je veća u zamjeni završnoga *v* s *f*: *mrâf*, *čřf*, *křf*, *kakôf*, *nixôf*, ali *krôv*. Zabilježen je i primjer prijelaza *g* > *x*: *bubrěx*.

2.2.4. Dočetno nastavačno *-m* dosljedno je zamijenjeno s *-n* u gramatičkim morfemima, npr. u 1. jd. prez. *imân*, *vîdin*, u I jd. svih triju rodova imeničkih riječi: *xterûn*, *otrôkun*, *imenun*, D mn. m. i s. roda imeničkih riječi *gôlubon*, *pilién*, *nân* D ‘mi’.¹ Finalno *-m* zamijenjeno je s *-n* i u leksičkim morfemima nepromjenjivih riječi, npr. *ôsan*.

2.2.5. Uglavnom dosljedno ispada posljednji šumnik u finalnim skupovima *zd*, *žd* i *st*: *grôz*, *dâš* ‘dažd’, *pomûs*, *pojîs*, *přnês*, *kôš* ‘kost’, *ozês*, *râs*, *čřjěnkas* ‘crvenkast’, *jedanâjs*, *dvanâjs*. Rijetki su primjeri u kojima posljednji šumnik u tom skupu ne ispada: *xrâst*, *brěst*.

2.2.6. Dolazi i do mijena šumnika u suglasničkom skupu: zamjene afrikate frikativom, npr. *pôšnemo* 1. mn. prez., *lâšni* odr. pridj. N jd. m.; zamjene okluziva sonantom: *pôlne* ‘podne’; ispadanjem okluziva: *jěnaka* ‘jednaka’, *jenâ* ‘jedna’.

2.2.7. Sonant *l* koji zatvara slog u sredini i na kraju riječi dosljedno se čuva u svim kategorijama: *pôlne*, *dôlhi*, *vôl*, *zrêl*, *posâl*, *pôčěl*, *lěgnûl*.

2.2.8. Sonant *v* umeće se između dvaju vokala kako bi se izbjegao zijev, v. 1.3.5.

2.2.9. Sonant *j* može doći kao proteza, v. 1.3.3.

2.2.10.1. Zamjenjivanje u nevakalskim skupovima:

<i>ct-</i> > <i>st-</i>	<i>ostâ</i> G jd. m.
<i>kí-</i> > <i>xí-</i>	<i>xíěr</i>
<i>kl</i> (< <i>kl</i>) > <i>kj</i>	<i>kječité</i> 2. mn. prez., <i>prôkjět</i> pridj. trp. N jd. m.
<i>kr-</i> > <i>xr-</i>	<i>xřtica</i>
<i>ml-</i> > <i>mí-</i>	<i>míqčna</i> neodr. pridj. N jd. ž.

¹ D mn. ž. ima duge oblike nastavaka, npr. *xterâmi*, *kôkošami*.

<i>mn > vn</i>	<i>osavnâjs</i> ‘osamnaest’
<i>pš > pč</i>	<i>lêpča</i> komp. od ‘lijepa’ N jd. ž.

2.2.10.2. Ispadanje u nevakalskim skupovima:

Za *st > s*, *zd > z*, *žd > ž>š* v. 2.2.5.

<i>xrpt- > xrt-</i>	<i>xrtěna</i> ‘hrptenjača’, ‘kičma’
<i>pč- > č-</i>	<i>čeliñak</i> , <i>čeli</i> N mn. ‘pčele’
<i>ps- > s-</i>	<i>sûju</i> 3. jd. prez., <i>sovâli</i> gl. pridj. rad. m. mn.
<i>-ps(t) > -s</i>	u: <i>dûs</i> ‘dupsti’, <i>ozês</i> ‘ozepsti’
<i>pš- > š-</i>	<i>šenica</i>
<i>pt- > t-</i>	<i>tít</i> ‘ptica’
<i>tvrt > trt</i>	<i>četrtâk</i> , <i>četrti</i> redni broj, N, <i>třt</i> ‘tvrđ’

2.2.11. Asimilacija na daljinu provedena je u: *šûšica*, *šešnâjs*, *šeždesět*.

2.2.12. Do metateze došlo je u primjeru *zajřk* N jd., G mn.

2.2.13. U staroj sekvenciji *väs* ispada početni sonant nakon redukcije poluglasa u slabu položaju, npr. *segâ* G jd. m. ‘sav’, *sîn* D mn., a zadržan je u skupu *vn*, u primjeru: *vnûki* N mn. m., *pravnuk* N jd. m.

2.2.14. U skupu *žd* nije umetnuto *d*, npr. *žerât* inf., *žerê* 3. jd. prez.

2.3. Podrijetlo

Nevekali *v j l ř m n ñ p t b d f c z s č í š ž k g x* potječu od odgovarajućih nevakala u ishodišnome sustavu.

Osim toga:

<i>k</i>	<	<i>x</i> u <i>pâzuka</i> N jd. ‘pazuho’, <i>pâzukun</i> I. jd.
	<	<i>g</i> – <i>kúšterica</i> , <i>kâvrân</i>
<i>j</i>	<	<i>d</i> – <i>mlâja</i> , <i>mêja</i> , <i>slâja</i> , i u skupu <i>žd</i> , <i>dažji</i> N jd.
	<	u posuđenici <i>âñjel</i>
	<	<i>í</i> – v. 2.2.2.
	<	ø – v. 1.3.3.

	<	<i>i</i> u skupu <i>jd</i> u prezentskoj osnovi kompozita glagola 'ići' (* <i>idti</i>): <i>nājde</i> 3. jd. prez.
	<	u skupu <i>aj</i> < <i>ae</i> <i>jedanājs</i> , <i>dvanājs</i>
<i>v</i>	<	∅ – v. 1.3.5.
	<	<i>və</i> <i>vnūki</i> N mn. m., <i>prəvnūk</i> N jd. m.
	<	<i>m</i> u skupu <i>vn</i> < <i>mn</i> : <i>osavnājs</i> 'osamnaest'
	<	u <i>avril</i> 'april'
	<	u sufiksu <i>-va</i> u <i>krišva</i>
<i>p</i>	<	u <i>prāskva</i>
<i>r</i>	<	ž – v. 2.3.4.
	<	<i>ř</i> – <i>môre</i> , <i>škāre</i>
<i>l</i>	<	<i>l</i> – <i>mlāčna</i> neod. pridj. N. jd. ž.
	<	∅ pri epentetskom jotovanju u skupinama <i>pəj</i> , <i>bəj</i> : <i>kāplē</i> 3. jd. prez., <i>dēbla</i> komp.
<i>l</i>	<	<i>d</i> – u <i>házlo</i>
<i>n</i>	<	<i>m</i> – v. 2.2.4.
<i>f</i>	<	<i>pəv</i> – <i>úfat se</i>
	<	u posuđenicama, npr. <i>fřmēnta</i> 'kukuruz', <i>fundamēnt</i> 'temelj'
<i>š</i>	<	<i>s</i> u <i>šūšica</i> , <i>šešnājs</i> 'šesnaest'
	<	analogijom u <i>zapišūje</i> 3. jd. prez.
	<	<i>s</i> u <i>škórūp</i> , u <i>škr̥bēt</i> inf. 'skrbiti'
<i>ń</i>	<	<i>n</i> u <i>házlo</i> .

Za $x < g$, $t < d$, $š < ž$, $s < z$ v. 2.2.3.

2.3.1. Čuva se skup *šř*: *klēšte* 'klijesta', *kūšterica* 'gušterica', *pūštat* 'puštati', *uštīpnūl* pridj. rad. jd. m., *košřica* 'košřica'. Ispadanje *d* iz skupine *zdj dalo je *grozjun* I 'grožđe'.

2.3.2. Skup *tj dao je *ř. nēře* 3. jd. prez., ali i *t. třeti* redni broj, N jd. m., *tělltē* 3. mn. prez.

2.3.3. Skup *čř je očuvan: *čřvřt*, *čřn*, *čřjēn* neod. pridj. N jd. m., *čřjēnkas*

‘crvenkast’, a skup *čer- dao je čre-, npr. *črěšńa* ‘trešnja’.

2.3.4. Rotacizam je zabilježen u prezentu glagola ‘moći’: *mòrĕn* I. jd. prez., *mòrĕ* 3. jd. prez., *mòrũ* 3. mn. prez. i u njihovu niječnu obliku npr. *ne mòrĕ* te u reliktima čestice *že*, u primjeru *ságdĕr*, u kojem je krajnji vokal naknadno ispao.

3. Prozodija

3.1. Inventar

3.1.1. Prozodijski sustav čine tri naglaska: ^ˈ [˘] [˜] te nenaglašena dužina i kraćina.

3.1.2. Dugi naglašeni silabemi mogu imati silazan i uzlazan ton.

3.1.3. Prednaglasnih duljina nema, a zanaglasne su se zadržale u sustavu.

3.1.4. Morfonološka je značajka svih triju naglasaka da mogu služiti razlikovanju morfoloških obilježja, npr. *sĩni* N mn. m. i *sĩni* G mn.; *dažji* N mn. m. i *dažjĩ* 3. jd. prez.

3.2. Realizacija

3.2.1. Artikulacija je jedinoga kratkog naglaska redovito silazna.

3.3. Distribucija

^ˈ može se ostvariti u svim pozicijama:

- u jednosložnim riječima i početnom slogu višesložnih riječi: *bák*, *dáš*, *črěšńa*, *krĩšva*
- u središnjem slogu: *devičina*, *xrtĕna* ‘hrptenjača’, *želĕzo*
- u završnom slogu: *žená*, *slezená*, *mladiť*, *oplelá*

[˘] može se ostvariti u svim pozicijama:

- u jednosložnim riječima i početnom slogu višesložnih riječi: *zúb*, *šáv*, *mlátimo*, *pláčivac*
- u središnjem slogu: *lažlĩvac*, *rozumĕmo*, *umĕmo*
- u završnom slogu: *bežĩ*, *kječítĕ*, *cesâr*, *legnũl*

[˜] može se ostvariti u svim pozicijama:

- u jednosložnim riječima i početnom slogu višesložnih riječi: *sãn*, *jĕdra*, *õnput*
- u središnjem slogu: *ovũda*, *palĕnta*, *fřmĕnta*
- u završnom slogu: *česãn*, *tovãr*, *sedandesĕt*

– može se ostvariti samo u zanaglasnome slogu: *māl̄n, vāvēk, pòpēl* ‘pepeo’, *imān, tirān* 1. jd. prez.

3.4. Podrijetlo

Prozodijske se osobine izvode iz starohrvatskoga tronaglasnog sustava.

'	<	" <i>ženà, rešetò, slezenà, metlà, mřzlà</i>
	<	" pri pomicanju kratkoga naglaska iz središnjega ili dočetnoga sloga, npr. <i>sùza</i>
˘	<	pomaknut s kratke i otvorene ultime ako joj je prethodila nenaglašena dužina, npr. <i>mlēko, grēda, jāje, komārac</i>
	<	duljenjem kratkoga naglaska u zatvorenoj ultimi, npr. <i>otāc, třbūx, zajīk, Vazān</i>
	<	duljenjem kratkoga naglaska u otvorenoj ultimi, npr. imperativi <i>xodī, dřžī, G jd. ocā</i>
	<	duljenjem " u nezadnjem slogu u određenim kategorijama: <i>lēšñak, plāčivac, lažlīvac, kāsle</i> 3. jd. prez, <i>vīdin</i> 1. jd. prez.
	<	˘ <i>sūša, sřbī</i> 3. jd. prez., <i>plēt</i> , u inf. <i>pōt, nāt</i> (i dublete: <i>tovār tovār</i>)
˜	<	˜ <i>vrāta</i>
	<	" u duljenju pred sonantom u suglasničkom skupu, npr. <i>palēnta, fřmēnta, žēnska</i>
	<	" u duljenju pred sonantom ili šumnikom u zatvorenoj ultimi, npr. <i>sān, česān, tovār, sedandesēt</i>
–	<	˘ zanaglasno, u sekundarnome duljenju: <i>pīlīt, svēkār</i>

Zaključak

Govor je Brseča čakavski ekavski i pribraja se sjeveroistočnomu istarskom poddijalektu ekavskoga dijalekta čakavskoga narječja. Primjeri su zamjene jata izneseni u 1.5. Temeljni inventar vokala ima pet kratkih i pet dugih jedinica, a zabilježena je i sporadična, zatvoreniya realizacija vokala *e, o, a* pod dugim naglaskom ili nenaglašenom dužinom, a kratko i nenaglašeno *e* može se ostvariti i otvorenije. U temeljnome inventaru nevokala *č* i *ť* nemaju zvučnoga parnjaka. Očuvano je *l* na kraju sloga i riječi, u govoru je zabilježen adrijatizam *-m > -n*, a u završnome položaju riječi i sloga zamjena zvučnika bezvučnicima nije dosljedna; dosljednost je veća u zamjeni završnoga *v* s *f*: *mrāf, čřf, křf, kakōf, nixōf*, ali *krōv*. Sonant *j* dolazi i kao proteza, čuvaju se skupovi *šī* i **čr*. Rota-

cizam je zabilježen u prezentu glagola ‘moći’ (*mòrĕn, mòrĕ...*) te u reliktima čestice *že*, u primjeru *sàgdĕr*. Prozodijski sustav čine dva duga i jedan kratak naglasak te zanaglasna duljina. Dugi naglašeni silabemi mogu imati silazan i uzlazan ton. Kratak je naglasak redovito silazan. Svi se naglasci mogu naći u svim trima položajima u riječi: početnom, središnjem i završnom. Naglasne su dublete uglavnom vezane za zamjenu $\sim > \hat{\ }$ u jednosložnim riječima i u posljednjem slogu višesložnih riječi.

S tim u vezi novija terenska ostraživanja pokazuju da se danas već može govoriti i o dvonaglasnom sustavu s akutom kao slobodnom inačicom *â* (dugosilaznoga akcenta) na razini govora i bez zanaglasnih dužina.

Građa i literatura

- MOGUŠ, MILAN. Upitnik za HJA – Brseč (u rukopisu, bez oznake godine)
- FINKA, BOŽIDAR 1971. Čakavsko narječje. *Čakavska rič* 1, 11–71.
- LISAC, JOSIP 2009. *Hrvatska dijalektologija 2: Čakavsko narječje*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- MOGUŠ, MILAN 1967. Za novu akcenatsku klasifikaciju u dijalektologiji. *Zbornik za filologiju i lingvistiku* 10, 125–132.
- MOGUŠ, MILAN 1971. *Fonološki razvoj hrvatskoga jezika*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.
- MOGUŠ, MILAN 1977. *Čakavsko narječje*. Zagreb: Školska knjiga.
- MOGUŠ, MILAN 1982. Čakavština Opatijskog krasa. *Radovi Zavoda za slavensku filologiju* 17, 1–14.
- MOGUŠ, MILAN 1992/1993. Dijalektološki povratak Brseču. *Filologija* 20/21, 313–321.
- VRANIĆ, SILVANA 2005. *Čakavski ekavski dijalekt: sustav i podsustavi*. Rijeka: Biblioteka časopisa Fluminensia.
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine*: <http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabshtm.htm>, 15. studenog 2014.

The phonological description of the Brseč speech

Summary

The local speech of Brseč belongs to the north-eastern Istrian subdialect of the Ekavian-čakavian dialect. The paper presents the phonological characteristics of the local speech of Brseč. The analysis contains inventory, distribution and origin of prosody, vocals and consonants.

Ključne riječi: fonologija, Brseč, Hrvatski jezični atlas, ekavski dijalekt, čakavsko narječje

Key words: phonology, Brseč, Croatian Linguistic Atlas, Ekavian dialect, Čakavian dialect group

